

El semifracàs europeu de Reagan

joria dels quals refusen la seva política, també alguns l'han considerada, amb raó, com l'actitud més europea, a diferència de la postura del canceller Kohl, que duu Europa a la plena subordinació de tots els projectes de Reagan. No sembla, doncs, que sigui tan ferm l'eix constructor

La premsa alemanya ironitza sobre la presència de Reagan a Bitburg

/ Rheinischer Merkur/Christ und Welt

El viatge de Reagan ha estat un semifracàs: aquest és el judici de bona part de la premsa europea, en concret de *Le Monde* i del *Corriere della Sera*, per esmentar-ne només dos exemples. Poc, però, deu importar aquest judici al president dels Estats Units, que ha intentat especialment reforçar la seua imatge interior i afermar, més enllà de l'Atlàntic, amb la tàctica d'una moderació més gran que en el seu país, la necessària aliança amb Europa i el seu neoliberalisme econòmic.

Des del punt de vista europeu, però, es pot parlar efectivament de semifracàs, si per això entenem que no ha assolit cap dels seus objectius previs, en cap

de les tres grans dimensions de la seva visita al vell continent.

La primera dimensió ve emmarcada per la cimera de Bonn. Reagan no assolí allà cap dels dos objectius principals. N'hi hagué prou amb la gaullista oposició de Mitterrand per a ajornar el projecte de noves converses a Ginebra, a partir del gener, sobre la liberalització del comerç mundial, i perquè tots set no poguessin inscriure en el comunicat final qualsevol tipus de suport explícit al projecte de «la Guerra de les Galàxies» del president nord-americà.

Si bé l'actitud de Mitterrand ha estat considerada com un afer de política interior, per consolidar la imatge gaullista davant els seus conciutadans, la ma-

d'Europa París-Bonn. Tant com el semifracàs de Reagan, importa ressaltar aquest nou fracàs d'Europa, que, amb la seva divisió, que comporta debilitat, dóna camp lliure als Estats Units per a realitzar els projectes que Reagan sembla no haver assolit a Bonn.

La segona dimensió del viatge de Reagan ha estat la visita a la Península Ibèrica, especialment a Espanya. Des del punt de vista espanyol, els dos temes més candents resten indecidents sobre el taulell. D'una banda, Reagan no ha demanat a Espanya cap mediació especial pel que fa a Nicaragua. De l'altra, la revisió del Tractat Bilateral amb els Estats Units ha quedat ajornada —per voluntat de Reagan— fins al

terme de l'acord, el 1987. Ja es sabia que el govern espanyol no esperava decisions externes en cap dels dos temes, com també Reagan sabia que era massa aviat per a demanar al govern espanyol l'adhesió a la «Guerra de les Galàxies». En definitiva, ha estat més un intercanvi d'opinions que no una presa d'acords cap al futur. «Visita d'aclariment», n'ha dit Felipe González. «Converses productives», n'ha dit Reagan. Ni victòria per a l'un ni per a l'altre, tot i que parlar de semifracàs per a l'un o per a l'altre seria aquí exagerat, ja que les converses resten obertes i ningú no esperava grans decisions.

La tercera dimensió del viatge de Reagan fou plenament europea. Amb gran retòrica, però sense utilitzar les expressions ultres que acostuma a profedir en el seu país, parlà de la reconciliació, la unió de les dues Europes i la cohesió política occidental. Allò que més s'esperava, però, eren les anunciades noves propostes per a reduir la tensió entre els blocs. En aquest sentit, els quatre punts plantejats per Reagan no suposen res d'estrictament nou. Demostren, almenys, però, que en el seu segon mandat vol superar la duresa negociadora o la tensió creixent que caracteritzà els seus primers quatre anys.

Entre el semifracàs i l'escepticisme, Reagan ha passat per una Europa dividida, que s'ha escoltat el president nord-americà, però que hauria, també, de saber donar una resposta unida a la desimboltura amb què aquest ha actuat, des dels petits detalls, com la visita al cementiri de Bitburg, fins a la seva ferma voluntat que els europeus el segueixin literalment en tot.